

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/193849,W-Luborzycy-poswiecono-nowy-nagrobek-Artura-Schroedera.html>
29.04.2024, 11:22

W Luborzycy poświęcono nowy nagrobek Artura Schroedera

19 listopada 2023 r. w Luborzycy (pow. krakowski) odbyła się uroczystość poświęcenia nowego nagrobka na mogile Artura Schroedera (1881-1934), obrońcy Lwowa, żołnierza 14. Pułku Ułanów Jazłowieckich, prozaika, publicyisty, krytyka literackiego i teatralnego.

Nowy nagrobek, sfinansowany przez krakowski oddział IPN, został wpisany do prowadzonej przez Instytut Pamięci Narodowej ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski. W tym miejscu jest także pochowana żona Artura Schroedera – Zofia z Zarzyckich Schroederowa, pracowniczka „Tygodnika Powszechnego”.

Podczas mszy świętej w kościele Podwyższenia Krzyża Świętego w Luborzycy naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa dr Maciej Korcuć przedstawił sylwetkę Artura Schroedera, w szczególności podkreślając jego udział w obronie Lwowa oraz w walkach z bolszewikami pod Zadwórzem, zwanych polskimi Termopilami. Zastępca wójta gminy Kocmyrzów-Luborzyca Wiesław Wójcik i dr Korcuć wręczyli dyrektorowi Szkoły Podstawowej im. 600-lecia UJ w Luborzycy Stanisławowi Turkowi akt powierzenia opieki na grobem Schroederów. Nagrobek został poświęcony przez proboszcza luborzycyckiej parafii ks. Tadeusza Majchera.

W uroczystości uczestniczył prawnuk Artura Schroedera Antoni Starowieyski oraz prof. Magdalena Smoczyńska wraz z członkami rodziny, którzy od lat opiekują się grobem. W uroczystości udział wzięli również przedstawiciele władz samorządowych, m.in. przewodnicząca rady gminy Małgorzata Doniec, przedstawiciel Rady Miasta Krakowa radny Sławomir Pietrzyk, przedstawiciel Sejmiku Województwa Małopolskiego Tomasz Urynowicz, przedstawiciele Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich, Stowarzyszenia Pisarzy Polskich, Związku Polskich Artystów Plastyków, Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” oraz „Tygodnika Powszechnego”. Zostały również złożone kwiaty od Związku Inwalidów Wojennych RP.

Na zakończenie w Nowym Dworze w Goszycach odbyło się spotkanie poświęcone Arturowi Schroederowi, poprowadzone przez prof. Smoczyńską.

Artur Schroeder urodził się 13 czerwca 1881 r. w Przemyślu. Studiował polonistykę, germanistykę, filozofię oraz historię sztuki na uniwersytetach polskich i niemieckich. Był redaktorem „Gazety Lwowskiej”, „Gazety Narodowej” oraz nauczycielem gimnazjum we Lwowie. Brał udział w pracach Polskiej Organizacji Wojskowej.

W listopadzie 1918 r. walczył jako ochotnik w obronie Lwowa. Redagował wojenne czasopismo „Pobudka”, zamieszczające relacje z walk w mieście. W szeregach małopolskich oddziałów Armii Ochotniczej uczestniczył w wojnie polsko-ukraińskiej oraz polsko-bolszewickiej. W sierpniu 1920 r. został ranny pod Zadwórzem i przez dwa lata przebywał w szpitalu. Następnie został przydzielony do 14. Pułku Ułanów Jazłowieckich w stopniu podporucznika. Był odznaczony czterokrotnie Krzyżem Walcznych, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Obrony Lwowa oraz Krzyżem Niepodległości.

Artur Schroeder był literatem, krytykiem, reżyserem teatralnym, poetą, publicystą i tłumaczem. W 1919 r. napisał opowiadania o walkach polsko-ukraińskich o Lwów pt. „Orleń”. W latach 1921-1925 pracował jako kierownik literacki teatrów miejskich we Lwowie. W 1927 r. przeprowadził się do Krakowa i został sekretarzem Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych. Od 1933 r. działał również w Krakowskim Kole Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej.

16 kwietnia 1934 r. popełnił samobójstwo. Został pochowany na cmentarzu parafialnym w Luborzycy. Pogrzeb zorganizowała Rada Miasta Krakowa oddając Schroederowi honory jako zasłużonemu radnemu.

W Luborzycy poświęcono nowy nagrobek Artura Schroedera. Fot. Sławomir Mikiewicz

W Luborzycy poświęcono nowy nagrobek Artura Schroedera. Fot. Sławomir Mikiewicz

W Luborzycy poświęcono nowy nagrobek Artura Schroedera. Fot. Sławomir Mikiewicz

W Luborzycy poświęcono nowy nagrobek Artura Schroedera. Fot. Sławomir Mikiewicz

W Luborzycy poświęcono nowy nagrobek Artura Schroedera. Fot. Dawid Terelak (IPN)

W Luborzycy poświęcono nowy nagrobek Artura Schroedera. Fot. Dawid Terelak (IPN)

W Luborzycy
poświęcono nowy
nagrobek Artura
Schroedera. Fot. Dawid
Terelak (IPN)

Artur Schroeder
(1881-1934)